

URAZY DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I ANALIZA POCZUCIA ZAGROŻENIA U OPIEKUNÓW

Przemysław Krawczyk

Wydział Zdrowia i Nauk Medycznych – kierunek Ratownictwo medyczne.

Krakowska Akademia im Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.

SŁOWA KLUCZOWE: urazy, wiek przedszkolny.

STRESZCZENIE:

Uraz to reakcja organizmu na czynnik zewnętrzny, który zadziałał na ciało z jakąś siłą. Celem badania było uzyskanie informacji o urazach u dzieci w wieku przedszkolnym. Respondentami w badaniu byli rodzice/opiekunowie trzylatków. Odpowiadali oni na pytania zawarte w ankiecie. Pomimo istnienia świadomości zagrożeń urazem związanym z aktywnością fizyczną dziecka, w badanej grupie tylko u 7,41% wystąpiły urazy, wszystkie miały charakter łagodny, nie wymagający interwencji lekarskiej. 78% respondentów jest zadowolonych z przedszkola, do którego uczęszcza jego dziecko. Natomiast 96% dzieci chętnie chodzi do przedszkola.

WSTĘP:

Uraz, według definicji to każde zadziałanie na organizm zewnętrznego czynnika wywołującego anatomiczne i czynnościowe zmiany miejscowe lub miejscowe i ogólne [3]. Organizm dziecka ze względu na budowę anatomiczną, inne proporcje ciała wynikające z nieukończonego rozwoju somatycznego, jest mniej odporne na wszelkiego rodzaju czynniki zewnętrzne niż ciało dorosłego. Pomimo tego, że uraz u dziecka i u człowieka dorosłego w badaniu fizykalnym może wyglądać tak samo i przy bardzo podobnym mechanizmie jego powstania, u dziecka dochodzić może do towarzyszącego uszkodzenia wielu układów. Dzieje się tak ze względu na inną reakcję anatomiczną i fizjologiczną. Pomimo tego, że układ kostny dziecka jest bardziej elastyczny, jest on w mniejszym stopniu chroniony przez tkanki: mięśniową i podskórną, których zadaniem w takich przypadkach jest tłumienie energii kinetycznej urazu. W związku z tym siła zewnętrznego czynnika, wywołującego uraz, nie rozkłada się na większym obszarze tak jak u dorosłego, przez co odpowiedź organizmu jest znacząco większa. Jednocześnie działająca siła czynnika urazowego może być kumulowana w głębszych strukturach tkankowych, przyczyniając się do powstania obrażeń wewnętrznych. Założenie takiego mechanizmu działania fizycznego czynnika uszkadzającego musi przyjąć zespół ratownictwa medycznego podczas dokonywania oceny wstępnej poszkodowanego. Wszystkie wykryte urazy zagrażające życiu pacjenta muszą zostać jak najszybciej poddane leczeniu [1,4].

Należy pamiętać, że bezpośrednio po urazie dziecko reaguje strachem i nasilonymi reakcjami emocjonalnymi. W trakcie przeprowadzania wywiadu i wstępnego badania fizykalnego dziecko na zasadzie dysymulacji może ukrywać niektóre dolegliwości, dlatego początkowo opiekunowie/rodzice, a później członkowie zespołu ratownictwa medycznego muszą szczególnie bacznie zwracać uwagę na każde odmienne zachowanie dziecka, które może świadczyć o bólu. Lokalizowanie bólu może być zadaniem bardzo trudnym, dlatego ratownik udzielający pomocy na miejscu zdarzenia powinien kilkakrotnie dopytywać o jego lokalizację czytelnie wskazując na okolice topograficzne ciała.

Najczęściej występującą grupą urazów wśród dzieci w wieku przedszkolnym są urazy tępe, stanowiące aż 87% przypadków niekorzystnych zdarzeń. Dochodzi do nich głównie podczas zabawy, oraz aktywności ruchowej dziecka – bieganie, skakanie, zazwyczaj są to stłuczenia, guzy, przygniecenia, powstające na skutek zderzenia z drugą osobą lub z jakimś przedmiotem, upadku z wysokości, oparzenia czy zatkania dróg oddechowych. Do grupy urazów tępych zalicza się również te, które powstały na skutek wypadków komunikacyjnych, stanowią one 40% tej grupy [4]. Ich skutki są najgroźniejsze dla dziecka, ponieważ często

łączą się z uszkodzeniami narządów wewnętrznych. Rodzice/opiekunowie nie zawsze są świadomi konsekwencji urazów, jednak należy podkreślić, że to właśnie urazy są najczęstszą przyczyną śmierci u dzieci. Dlatego odpowiednia opieka i zdolność przewidywania ma zasadnicze znaczenie w profilaktyce urazów, dotyczy to także opiekunów i nauczycieli zajmujących się dziećmi w przedszkolu. Podstawą opieki w tych instytucjach staje się zapobieganie sytuacjom niebezpiecznym, nie tylko podczas zabaw, ale podczas całego pobytu dziecka w przedszkolu. Chęć poznawania otoczenia przez dziecko, oraz analiza otaczającej rzeczywistości jest w przypadku prawidłowo rozwijającego się dziecka inna niż u dorosłego człowieka, dlatego dziecko często może prowokować wystąpienie niebezpiecznych sytuacji. Ważne, aby rodzice podczas wyboru przedszkola wspierali się doświadczeniami i opiniami innych rodziców, a także w miarę możliwości samodzielnie sprawdzili wybraną placówkę, czy znajduje się w niej odpowiednio zabezpieczona przestrzeń dla dzieci, czy place zabaw i pomieszczenia, w których dzieci będą przebywać, są odpowiednio przystosowane. Odpowiedni wybór może zmniejszyć stres rodziców związany z pierwszorazowym pójściem ich dziecka do przedszkola. Niepokoju i obaw o bezpieczeństwo nie można całkowicie wyeliminować, ponieważ pozostawienie dziecka pod opieką obcych ludzi jest czynnikiem stresorodnym.

CEL BADANIA:

Celem badania było dokonanie analizy poczucia zagrożenia urazem u dziecka uczęszczającego do przedszkola. Uzyskanie informacji o częstotliwości występowania urazów, a także ich charakterystyce.

MATERIAŁ:

W badaniu wzięło udział 27 osób, 22 kobiety w wieku 28-50 lat (średnia wieku $37 \pm 5,2$ lat), oraz 3 mężczyzn 31-42 letnich ($38 \pm 4,8$ lat), będących rodzicami 3 letnich dzieci. Z badania wykluczono 2 osoby. Grupa badanych osób wykazywała zróżnicowane wykształcenie o charakterze opisującym populację dorosłych zamieszkujących środowiska miejskie: 59,3% to osoby z wyższym wykształceniem, 22,2% posiadało wykształcenie średnie oraz 18,5% badanych deklarowało wykształcenie zawodowe. Ponad połowa osób biorących udział w badaniu to rodzice dwójki dzieci. Druga, co o wielkości grupa, posiadała tylko jedno dziecko, trzy osoby posiadały więcej niż dwoje dzieci. Trzynastu z dwudziestu siedmiu osób ankietowanych zostało rodzicami w wieku 25-30 lat, były to wyłącznie kobiety.

METODA:

Zastosowano analizę ankiet wypełnionych anonimowo przez respondentów będących rodzicami/opiekunami dzieci w wieku trzech lat uczęszczających do jednego przedszkola rejonowego. Ankiety zawierały pytania grupowane w kafeterie dotyczące wieku i wykształcenia badanych, okresu, w którym zostali rodzicami oraz ilości posiadanych dzieci. Pozostałe pytania dotyczyły doświadczeń i obaw związanych z pobytem dziecka w przedszkolu, a także wiedzy dotyczącej niekorzystnych zdarzeń związanych z urazami u dzieci w tym czasie.

Z badania wykluczono dwie ankiety zawierające niekompletne odpowiedzi na pytania o kluczowym dla analiz znaczeniu i tak były to informacje związane z płcią respondenta, adaptacją dziecka w przedszkolu, zapewnieniem odpowiedniej opieki medycznej przez przedszkole.

UZYSKANE WYNIKI:

Dla ponad połowy ankietowanych, badany trzylatek to pierwsze dziecko, które uczęszcza do przedszkola. Jednocześnie podobna ilość osób odpowiedziała, że ich starsze dziecko uczęszczało już do przedszkola, co zaprzecza odpowiedzi na pytanie wcześniejsze, w związku z tym po wglądzie w dane ankiety, uznano to za błąd i pytania tego nie brano pod uwagę. Na pytanie dotyczące wystąpienia nieszczęśliwego wypadku podczas pobytu dziecka w przedszkolu, 2 osoby udzieliły odpowiedzi potwierdzającej takie zajście, wymieniając guzy i stłuczenia, jako powstałe urazy. Pozostałe 25 osób zaprzeczyło wystąpieniu jakichkolwiek urazów. Jednak nie zmienia to faktu, że dla większości ankietowanych świadomość samego zagrożenia wystąpieniem takiego wypadku jest czynnikiem wywołującym niepokój. Szczególnie, że połowie z badanych znane są przypadki urazów dzieci w trakcie pobytu w przedszkolu, jako źródło wiedzy podawano media – 52%, przekaz od znajomych prawie 30% i 11% wiedza pochodząca od rodziny, pozostałe to doświadczenia własne. Część respondentów uważa, że przedszkole nie zapewnia odpowiedniej opieki medycznej, takie zdanie ma 25,9% ankietowanych, podobna liczba osób nie jest zadowolona z przedszkola, do którego uczęszcza ich dziecko. Zadowolonych z opieki i warunków jest 21 osób, co stanowi 77,78% odpowiadających na pytania. Pomimo różnych obaw rodziców, zdecydowana większość (96,3%) odpowiedziała, że ich dziecko chętnie uczęszcza do przedszkola.

Tabele prezentujące dokładne wyniki udzielonych odpowiedzi zamieszczone zostały w Aneksie.

DYSKUSJA:

Najczęściej wymienianymi przez rodziców/opiekunów urazami, w przeprowadzonej analizie ankiet, były niewielkie urazy bez znaczenia klinicznego o charakterze guzów, stłuczeń, niewielkich ran kolan i łokci niewymagających interwencji chirurgicznej. Z analizy klinicznej urazów u dzieci w różnych przedziałach wiekowych można przyjąć istnienie różnych występujących przyczyn, zazwyczaj wyróżnia się na zadławienia/uduszenia, oparzenia, utonięcia, upadki charakterystyczne dla grupy 0-1 lat. W wieku 1-4 lata to wypadki drogowe, oparzenia, utonięcia, upadki z wysokości, natomiast w grupie dzieci starszych do 15 roku życia wypadki drogowe (w charakterze pasażerów pojazdów lub pieszych), wypadki rowerowe, oparzenia, utonięcia [1].

Epidemiologia urazów w większości, bo w ponad 80% poważnych urazów przyczyną są upadki i wypadki drogowe, przy czym wypadki komunikacyjne stanowią około 60% zdarzeń. Kolejną przyczynę stanowią upadki z wysokości występujące w 25-30% zdarzeń, natomiast 10- 15% to sytuacje, w których dziecko uległo zranieniu w miejscu zamieszkania [2]. Większości z wyżej wymienionych zdarzeń dzieci nie doświadczą w przedszkolu. Najczęściej do urazów najmłodszych dzieci dochodzi podczas zabaw, najbardziej narażone na uraz są głowa i kończyny. Dzieje się tak ze względu na dużą wielkość i masę głowy dziecka w stosunku do całkowitej masy ciała. Tak, więc każdy upadek czy zderzenie podczas zajęć czy zabaw kończy się stłuczeniem, guzem lub rozcięciem powierzchni skóry. Bardziej poważnym skutkiem takich zdarzeń może być wstrząśnienie mózgu z utratą przytomności [4].

Respondenci wymieniali, jako najczęściej występujące urazy: guzy, stłuczenia, rozcięcia kolan i łokci, należy zaznaczyć, że są to stosunkowo lekkie obrażenia ciała, spowodowane charakterystyczną dla tego wieku aktywnością ruchową i brakiem pełnego kontrolowania zachowań przez dziecko. Według statystyk w częstości występowania urazów przeważają chłopcy.

W przypadku grupy rodziców udzielających odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie większą grupę stanowiły osoby, które uważają, że przedszkole zapewnia ich dzieciom odpowiednią opiekę medyczną i są z niego zadowolone, tym samym należy przyjąć, że podczas pobytu dziecka w przedszkolu jest ono pod dobrą opieką co zwiększa poczucie ich bezpieczeństwa.

PIŚMIENNICTWO:

1. Black J.J.M., Lloyd Thomas A.R., Anderson I. *Uraz u dziecka* [w:] Jakubaszek J. (red.) *ABC postępowania w urazach*. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003, wyd. 1. polskie; 124-125.
2. Grochowski J. (red.) *Urazy u dzieci*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000, wyd. 1.; 15-16.
3. <http://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/uraz.html>
4. Wojtyłko-Gołowkin A. *Urazy u dzieci- odrębności w diagnostyce i leczeniu uwarunkowane wiekiem* [w:] Sochocka L., Wojtyłko A., Halski T. (red.) *Problemy pediatrii w ujęciu interdyscyplinarnym. Urazy u dziecka w kolejnych etapach rozwoju*. Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu, Opole 2014.

Tabela 1. Zestawienie odpowiedzi na pytania zawarte w Ankiecie.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A1*	33	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	NIE	TAK	NIE	RACZEJ NIE	TAK	OD ZNAJOMYCH	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
A2	31	MĘŻCZYŻNA	ŚREDNIE	<25	1	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	BRAK ODP
A3	34	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A4	36	KOBIETA	WYŻSZE	<25	2	TAK	TAK	NIE	RACZEJ NIE	NIE	WYSTĄPIŁY W RODZINIE	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A5	42	MĘŻCZYŻNA	WYŻSZE	35-40	1	TAK	NIE	NIE	RACZEJ TAK	NIE	BRAK ODP	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A6	28	KOBIETA	ŚREDNIE	25-30	1	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
A7	35	KOBIETA	ŚREDNIE	25-30	4	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	WYSTĄPIŁY W RODZINIE	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	BRAK ODP
A8	45	KOBIETA	ŚREDNIE	>40	2	NIE	TAK	NIE	RACZEJ NIE	TAK	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A9	39	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	WYSTĄPIŁY W RODZINIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
A10	40	MĘŻCZYŻNA	WYŻSZE	35-40	1	TAK	NIE	NIE	RACZEJ TAK	NIE	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A11	30	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	1	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A12	37	KOBIETA	WYŻSZE	35-40	2	NIE	TAK	NIE	RACZEJ NIE	TAK	OD ZNAJOMYCH	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE	TAK
A13	37	KOBIETA	WYŻSZE	30-35	2	TAK	NIE	NIE	RACZEJ TAK	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A14	35	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	NIE	TAK	NIE	BRAK ODP	NIE	Z PRASY	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK
A15	32	KOBIETA	ZASADNICZE ZAWODOWE	25-30	1	TAK	TAK	BRAK ODP	RACZEJ NIE	TAK	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	BRAK ODP
A16	33	KOBIETA	ZASADNICZE ZAWODOWE	25-30	2	TAK	NIE	NIE	RACZEJ TAK	TAK	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	TAK	BRAK ODP	TAK
A17	35	BRAK ODP	ZASADNICZE ZAWODOWE	30-35	2	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	BRAK ODP	BRAK ODP	BRAK ODP
A18	33	KOBIETA	WYŻSZE	30-35	1	TAK	NIE	NIE	RACZEJ NIE	TAK	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK
A19	43	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
A20	45	KOBIETA	ZASADNICZE ZAWODOWE	>40	2	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
A21	33	BRAK ODP	WYŻSZE	25-30	1	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A22	38	KOBIETA	ŚREDNIE	35-40	1	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK
A23	32	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	TAK	NIE	NIE	RACZEJ TAK	TAK	OD ZNAJOMYCH	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	BRAK ODP
A24	37	KOBIETA	WYŻSZE	25-30	2	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE	Z TV/RADIO	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
A25	50	KOBIETA	ZASADNICZE ZAWODOWE	<25	4	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	Z PRASY	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK
A26	34	KOBIETA	ŚREDNIE	<25	3	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	Z PRASY	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	BRAK ODP
A27	35	KOBIETA	WYŻSZE	<25	2	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	BRAK ODP	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK

* A1, A2, ..., A27- oznaczenie ankiet.

ANEKS:

Szanowni Państwo!

Nazywam się Przemysław Krawczyk i jestem studentem trzeciego roku Ratownictwa Medycznego na Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Przedstawiona Państwu ANKIETA jest anonimowa i dobrowolna, posłuży wyłącznie do napisania artykułu licencjackiego pt.: „Urazy dzieci w wieku przedszkolnym i analiza poczucia zagrożenia u opiekunów” – będącego częścią mojego egzaminu dyplomowego.

Ankieta służy wyłącznie celom badawczym, oświadczam, że nie będzie udostępniana osobom trzecim ani wykorzystywana w innym celu niż ww artykuł.

Po zakończeniu prac i opublikowaniu wyników – ankiety zostaną komisyjnie zniszczone.

Serdecznie dziękuję Państwu za przychylność, pomoc i poświęcenie czasu na udzielenie odpowiedzi.

ANKIETA

„URAZY DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I ANALIZA POCZUCIA ZAGROŻENIA U OPIEKUNÓW”

1. Ile ma Pani/Pan lat?

Średnia wieku osób ankietowanych to 36 lat.

2. Płeć

- ☐ Kobieta
☐ Mężczyzna

	Kobiety	Mężczyźni
Ilościowo	22	3
Procentowo	81,48%	11,11%

3. Wykształcenie

- ☐ Podstawowe
☐ Zasadnicze zawodowe
☐ Średnie
☐ Wyższe

	Podstawowe	Zasadnicze zawodowe	Średnie	Wyższe
Ilościowo	0	5	6	16
Procentowo	0,00%	18,52%	22,22%	59,26%

4. W jakim wieku został(a) Pan (i) rodzicem?

- ☐ < 25lat
☐ 25-30 lat
☐ 30-35 lat
☐ 35-40 lat
☐ >40 lat

	<25	25-30	30-35	35-40	>40
Ilościowo	5	13	4	3	2
Procentowo	18,52%	48,15%	14,81%	11,11%	7,41%

5. Ile ma Pani /Pan dzieci?

- ☐ 1
☐ 2
☐ 3
☐ 4
☐ Więcej..... (Ile?)

	1	2	3	4
Ilościowo	9	15	1	2
Procentowo	33,33%	55,56%	3,70%	7,41%

6. Czy Pani/Pana dziecko, jest pierwszym dzieckiem, które uczęszcza do przedszkola?

- ☐ Tak
☐ Nie

	Tak	Nie
Ilościowo	15	12
Procentowo	55,56%	44,44%

7. Czy Pani/Pana starsze dziecko uczęszczało do przedszkola?

- ☐ Tak
☐ Nie

	Tak	Nie
Ilościowo	17	10
Procentowo	62,96%	37,04%

8. Czy Pani/Pana starsze dziecko doznało kiedykolwiek nieszczęśliwego wypadku w trakcie pobytu w przedszkolu?

- ☐ Tak
☐ Nie

	Tak	Nie
Ilościowo	0	26
Procentowo	0,00%	96,30%

9. Czy świadomość, że Pani/Pana dziecko może ulec przypadkowemu urazowi podczas pobytu w przedszkolu jest czynnikiem wywołującym Pan/Pana niepokój?

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ raczej tak
☐ raczej nie

	Tak	Nie	Raczej tak	Raczej nie
Ilościowo	10	5	5	6
Procentowo	37,04%	18,52%	18,52%	22,22%

10. Czy znane są Pani/Panu przypadki nieszczęśliwych wypadków w przedszkolu?

- ☐ Tak
☐ Nie

	Tak	Nie
Ilościowo	13	14
Procentowo	48,15%	51,85%

11. Skąd pochodzą informacje dotyczące nieszczęśliwych wypadków w przedszkolu?

- ☐ Z prasy
☐ Z telewizji/radia
☐ Od znajomych
☐ Wystąpiły w rodzinie

	Z prasy	Z telewizji/ radio	Od znajomych	Wystąpiły w rodzinie
Ilościowo	3	11	8	3
Procentowo	11,11%	40,74%	29,63%	11,11%

12. Czy dziecko, które aktualnie uczęszcza do przedszkola doznało kiedykolwiek przypadkowego urazu podczas pobytu w przedszkolu?

- ☐ Nie
☐ Tak

	Tak	Nie
Ilościowo	2	25
Procentowo	7,41%	92,59%

Jeśli tak, proszę podać jakiego rodzaju był to uraz:
... guzy, stłuczenia.....

.....

13. Czy Pani/Pana dziecko doznało kiedykolwiek przypadkowych urazów podczas zabawy w przedszkolu?

- ☐ Nie
☐ Tak

	Tak	Nie
Ilościowo	2	25
Procentowo	7,41%	92,59%

Jeśli tak, proszę podać jakiego rodzaju był to uraz:

.....

14. Czy Państwa dziecko chętnie chodzi do przedszkola?

- ☐ TAK
☐ NIE
☐ Jeśli nie, to jak Pan/Pani myśli dlaczego ?

	Tak	Nie
Ilościowo	26	1
Procentowo	96,30%	3,70%

.....

15. Czy Państwa dziecko miało trudności z zaaklimatyzowaniem się w przedszkolu ?

- ☐ TAK
☐ NIE

	Tak	Nie
Ilościowo	7	19
Procentowo	25,93%	70,37%

Jeśli tak, to jak Pan/Pani myśli dlaczego ?

.....

16. Czy Państwa zdaniem przedszkole zapewnia dzieciom odpowiednią opiekę medyczną?

- ☐ TAK
☐ NIE

	Tak	Nie
Ilościowo	18	7
Procentowo	66,67%	25,93%

17. Czy jest Pani/Pan zadowolona/y z przedszkola, do którego uczęszcza dziecko?

	Tak	Brak odpowiedzi
Ilościowo	21	6
Procentowo	77,78%	22,22%

.....

.....

.....